

Grundutbildningar i klimatfrågan

Projektidé

Bakgrund

Klimatfrågan är utan tvekan mänsklighetens hittills största hot som endast kan mätas i allvar med kärnvapenhotet. Klimatförändringarna är en del av det som nu av vetenskapen betecknas som planetens gränser (Planetary Boundaries se <http://www.stockholmresilience.org/planetary-boundaries>) där andra problemkomplex som t.ex. minskningen av den biologiska mångfalden, kvävetets kretslopp och fosfortillgångarna sitter ihop med den allt snabbare stigande halten av växthusgaser i atmosfären. Utsläppen av växthusgaser, främst koldioxid från fossila källor, riskerar genom temperaturhöjningar och försurning av haven att förstöra grundförutsättningarna för stora delar av livet på planeten och därmed hotar den också att kasta in de mänskliga samhällena in i en nedåtgående spiral där slutet är allt annat än lyckligt.

En kraftfull **mobilisering** måste till; lokalt - regionalt - nationellt men framför allt internationellt för att mänskligheten ska kunna kasta detta ok från sina axlar. Vi har alla, oberoende om vi vill det eller inte en del i problemet och vi måste och kan också bli en del av lösningen.

Den helt uppenbara biten i sammanhanget är att frigöra samhället från beroendet av de fossila bränslena, utsläppen av koldioxid till atmosfären och den vägen även till haven, måste minska och övergå i ett upptag. I denna globala och minst sagt gigantiska samhällsomvandling finns den största av utmaningar, uppgiften är stor, men inte omöjlig.

En av grundfaktorerna i sammanhanget är **kunskap**. Alla människor har idag en medvetenhet om att klimatförändringarna existerar men fortfarande finns stora luckor av kunskap vad gäller sambanden; orsaker, påverkan och lösningar. Här har **folkbildningen** en viktig uppgift att fylla.

Vår projektidé

Vi vill med start i december 2010 och fram till juni 2011 genomföra ett antal **grundutbildningar** i klimatfrågan, en i varje kommun i Norrbotten (14 st) och därutöver en gemensam, **samlingsutbildning** som avslutning (1 st), sammantaget 15 utbildningar. Utbildningarna ska ske som helgutbildningar lokalt i varje kommun i länet och vara öppna för **alla** intresserade, med inriktning främst på befolkningen i den aktuella kommunen.

Utbildningarna ska ge

- a) en **grundkunskap** i klimatfrågan
- b) **inspiration** till att arbeta med klimatfrågan.

Utöver dessa helgutbildningar ska vi också i anslutning till utbildningarna sträva efter att genomföra:

- a) **Föreläsningar i klimatfrågan på gymnasie- och/eller grundskolor** på den ort där helgutbildningen genomförs.
- b) **Kvällsföreläsningar i klimatfrågan** i samverkan med lokala arrangörer, främst Naturskyddsföreningens lokalkretsar, men även andra tänkbara organisationer. Även dessa på den ort där helgutbildningen genomförs.

Erfarenheter från tidigare projekt

Studieförbundet och Naturskyddsföreningen har länge arbetat med natur- och miljöfrågor.

Studieförbundet är ett studieförbund med inriktning mot folkbildning inom natur, djur, miljö och kultur och firade år 2009 sitt 50-årsjubileum, samma år som Naturskyddsföreningen firade sitt 100-årsjubileum.

I Norrbotten har **Studieförbundet i Norrbotten** och **Naturskyddsföreningen i Norrbottens län** under de senaste åren sökt en tätare samverkan kring just klimatfrågorna.

I januari 2008 genomfördes en **gemensam klimatkurs** i Luleå

<http://www.norrbotten.naturskyddsforeningen.se/bilder/klimatkursjanuari2008.jpg> med ett 30-tal deltagare. Under 2009 medverkade Studieförbundet i Norrbotten vid en utbildning av

klimatambassadörer i Luleå, en av de tre nationella utbildningarna initierade av **Naturskyddsföreningens nationella klimatnätverk**

Bilaga 1: Projektplan - Grundutbildningar i klimatfrågan

2011-02-10

http://www.norrbottn.naturskyddsforeningen.se/klimat/klimatambassador/kurser/lulea/klimatambassadorer_Lulea_30_maj_2009.jpg

Projektledaren och utbildaren **Urpo Taskinen** har tidigare ingått i det nationella klimatnätverkets ledningsgrupp och medverkat också i planeringen och genomförandet av de tre nationellt genomförda klimatambassadörsutbildningarna under 2009. Dessa genomfördes i samverkan med Studieförbundet. Under sitt arbetsliv har projektledaren varit verksam förutom som flerårig anställd inom Naturskyddsforeningen också som utbildare och verksamhetsledare på Nilivaara kretsloppshus och som föreläsare via eget företag.

Nu är Urpo Taskinen en av tre klimatkoordinatorerna inom Naturskyddsforeningens klimatnätverk i landet <http://www.naturskyddsforeningen.se/medlemssidor/natverk/klimatnatverket/> vid sidan om sin tjänst som koordinator för Naturskyddsforeningen i Norrbottens län.

Genom Naturskyddsforeningens klimatnätverk finns kontaktyta och möjlighet till erfarenhetsutbyte med i princip alla folkbildningsinsatser inom klimatområdet i hela landet.

Hela Sverige ska leva Norrbotten (fd Norrbottens bygderåd) har under ett stort antal år verkat för att samordna länets många byautvecklingsgrupper. Nu under senare tid har **Hela Sverige ska leva** börjat arbeta mer med utgångspunkt från de framgångar man haft med den sk Omställningsrörelsen (transition) som har sina rötter i England.

Vilka ska genomföra projektet?

Huvudansvaret för projektets genomförande sker i en samverkan mellan **Studieförbundet i Norrbotten** och **Naturskyddsforeningen i Norrbottens län**. Tätt knutna till dessa är givetvis Studieförbundets lokalavdelningar och Naturskyddsforeningens lokalkretsar och medlemmar. **Hela Sverige ska leva Norrbotten** (fd Norrbottens bygderåd) kommer att bidra med utbildningsmaterial (Ställ om Sverige <http://transitions sweden.ning.com/page/boken-staell-om-sverige>) och marknadsföring och informationsspridning genom sitt landsbygdsnätverk.

Utöver detta finns en förhoppning att andra intressenter kan bidra på olika sätt under arbetets gång. Vi tänker oss att

- Länets **kommuner** kommer under projektets genomförande att kunna bidra med kunskap om det som de redan arbetar med inom klimatfrågan. Redan nu finns goda kanaler till några kommuners lokala klimatstrategier (Haparanda och Jokkmokk) och dessa har redan tydligt signalerat om intresse för samverkan.

- Lokala **föreningar** och **företag** gentemot vilka kontakt skapas under projektets gång ska kunna bidra med både informationsspridning och marknadsföring.

Eftersom utbildningarna bygger på öppenhet så är ett av målen att ta varje tillfälle i akt att skapa **synergieffekter** och **socialt kapital** under projektets gång.

Syfte och målgrupp

Projektets övergripande syften är:

- **öka kunskapsnivån** i klimatfrågan i Norrbotten
- **sammanföra deltagare** lokalt och **utöka kontakter** mellan deltagare intresserade att aktivt engagera sig i klimatfrågan
- **inspirera** till lokal aktivitet inom klimatfrågan i första hand, men även inom relaterade samhällsfrågor; matförsörjning, energi, transporter, demokrati, service osv

Syftet med projekt inom folkbildning och i själva sakfrågan har alltid en utgångspunkt i de grundläggande syftena och målen som vi deltagande organisationer har. Vi redovisar också öppet våra syften, vilka i och för sig kan te sig helt uppenbara eftersom de helt ligger inom våra intresseområden. Följande räknar vi med att deltagande organisationer kommer att gagnas av genom projektet.

Studieförbundet i Norrbotten är ett studieförbund och därmed ligger intresset att verka för folkbildningens idé. Genom denna satsning räknar vi med att kunna stärka vår profil ytterligare i

Bilaga 1: Projektplan - Grundutbildningar i klimatfrågan

2011-02-10

klimatfrågan och givetvis få deltagare intresserade av våra övriga utbildningar, studiecirklar och kulturarrangemang.

Naturskyddsföreningen i Norrbottens län är ett av 24 länsförbund i den drygt 180.000 medlemmar starka, demokratiska folkrörelsen Naturskyddsföreningen. Syftet för föreningen är att genom detta projekt stärka arbetet och det lokala engagemanget för natur- och miljöfrågor i Norrbotten.

Hela Sverige ska leva Norrbotten har kontaktyta gentemot nästan 400 lokala byutvecklingsgrupper och är intresserad av att stärka dessa grupper lokala arbete för landsbygdsutveckling.

Målgruppen för utbildningen är **alla** som har ett intresse att lära sig mer om klimatfrågan.

Beroende på vilken typ av metod för marknadsföring som kommer att användas kan man tänka sig få högst varierande resultat vad gäller målgrupp. För att använda ett tydligare uttryck, det är svårt att på förhand i detalj veta vilka som kommer på utbildningarna.

Målgrupper:

- Studieförbundets medlemsorganisationer (MO)

Marknadsföring: Hemsidor, epostutskick, utskick till lokalavdelningar

Kommentar: Studieförbundet har 19 medlemsorganisationer inom natur- och friluftsliv. På Studieförbundets lokalavdelningar har man bra kontakt med och god kännedom om de lokalavdelningar som finns och därmed också möjlighet att göra riktad marknadsföring gentemot dessa.

- Medlemmar i Naturskyddsföreningen

Marknadsföring: Hemsidor, epostutskick, Facebook, lokala kretsblad, telefon, personliga brevutskick (i vissa fall)

Kommentar: Genom att skicka ut personliga epostbrev med färdiga affischer i pdf-format som medlemmen ombuds sätta upp på närmaste anslagstavla kommer man att uppnå en känsla av delaktighet, även om personen ifråga inte själv kommer att delta i utbildningen. Metoden är använd framgångsrikt i samband med utbildningsinsatsningen ”Upptäck gammelskogen” genomförd av Naturskyddsföreningen i Norrbottens län i augusti-oktober 2006

<http://www.norrbotten.snf.se/skog/kurser/2006/>

- Kommunens politiker och anställda

Marknadsföring: Hemsidor, epostutskick, telefon

Kommentar: Det handlar om att försöka få kommunen att skicka ut information via sina kanaler till sina anställda. Ett mål är att försöka få in information på de kommunala hemsidorna. Kontakten med den kommunala politiker/tjänsteman som under dag 2 kommer att redogöra för kommunens miljöarbete kommer också att vara viktigt. Här bör noteras de goda kontakter vi har inom Norrbottens Energikontor AB, NENET, som har ett utbyggt nätverk inom kommunerna i länet.

- Skolor; elever och personal

Marknadsföring: Hemsidor, epostutskick, telefon, föreläsning

Kommentar: Genom att under fredagen före helgutbildningen försöka få till stånd klimatföreläsning(ar) på en lokal gymnasie- och/eller grundskola kan man kanske inspirera någon elev/personal att delta under helgutbildningen. Givetvis ger sådana föreläsningar ett mervärde i projektet.

- Byautvecklingsgrupper

Marknadsföring: Hemsidor, epostutskick, brev, telefon

Kommentar: Eftersom vi i projektet har med Hela Sverige ska leva Norrbotten kan man behandla denna målgrupp skild från det övriga föreningslivet. De ca 400 grupperna som finns i Norrbotten utgörs av i lokalsamhället ofta aktiva människor. En del av dessa grupper finns

Bilaga 1: Projektplan - Grundutbildningar i klimatfrågan

2011-02-10

redan i Bygdebanken <http://www.helasverige.se/kansli/bygdebanken/> men ytterligare adresser finns hos kontoret för Hela Sverige ska leva Norrbotten i Vuollerim.

- Föreningslivet lokalt

Marknadsföring: Hemsidor, epostutskick, Facebook, telefon

Kommentar: Flertal föreningar utanför Studieförbundet medlemsorganisationer kan ha medlemmar som är intresserade av utbildningen. Givna grupper för att nå det lokala föreningslivet är andra studieförbund som i sin tur ha sina egna medlemsorganisationer.

De flesta kommuner har också ett aktivt föreningsregister som går att använda för att få fram kontaktuppgifter.

- Allmänheten

Marknadsföring: Hemsidor, föreläsning, tidningsartiklar, affischer, Facebook

Kommentar: Genom att tillsammans med den lokala Naturskyddsföreningskretsen (eller i de fall inte någon sådan finns, med någon annan förening) genomföra en kvällsföreläsning om klimatfrågan kvällen innan helgutbildningen sprider man kunskap och kan också få någon person på kort varsel nappa på att delta på helgutbildningen.

Som ovan nämnts är det svårt att med en öppen utbildning av det här slaget styra **utbildningsbakgrund, åldersfördelning, kön, etnicitet** eller andra faktorer för de som deltar. Man kan av naturliga faktorer anta att en utbildning i Pajala kommun kommer att ha en annan fördelning än en i Luleå kommun.

Projektets mål

Genom denna utbildningssatsning är vi övertygade om att vi kommer att lämna ett tydligt spår i en ökad **lokal insikt** om klimatfrågorna i varje kommun i länet. En sådan lokal kunskap kommer att vara betydelsefull i den pågående omställningen av samhället bort från fossila bränslen. Den kommer också att innebära en ökad grund för att i förlängningen skapa förutsättningar för människor att vara **bättre rustade** för att möta de förändrade förutsättningarna som ett samhälle bortom *peak oil* (oljetoppen) och nya livsmönster innebär.

Mycket tyder idag på svängning i de traditionella marknaderna och i och med att insikten och kunskapen ökar, kommer fler och fler att söka **nya vägar och lösningar**. I förlängningen innebär det för de människor och företag som anpassar sig till de förändrade förutsättningarna också **arbetstillfällen** och **en förbättrad livskvalité**. Ett exempel på hur denna gräsrotsrörelse tagit fart är den s k Transitions- eller på svenska Omställningsrörelsen, se <http://transitionsweden.ning.com/>

Vi beräknar att deltagarantalet för denna utbildningssatsning kommer att bli enligt tabell

Antal tillfällen	Typ	Antal deltagare	Tid	Totalt timmar
10	Föreläsning grundskola/gymnasium	200	1 timme/föreläsning	200
5	Kvällsföreläsning	50	2 timmar/föreläsning	100
14	Utbildningshelg	280	16 timmar/utbildning	4480
1	Utbildningshelg	60	16 timmar/utbildning	960
30	<SUMMA>	590	<SUMMA>	2440

De olika momenten bör uppnå nedanstående resultat.

Föreläsning i grundskola/gymnasium

Åldersgrupp: 14-18 år

Könsfördelning: 50%-50%

Utländsk bakgrund: Den givna

Ökad kunskap: Grundläggande insikt om klimatförändringens orsaker, drivkrafter, faror på kort och lång sikt, tekniska-samhälleliga-individuella lösningar.

Bilaga 1: Projektplan - Grundutbildningar i klimatfrågan

2011-02-10

Kvällsföreläsning

Åldersgrupp:	Blandade åldrar, troligen äldre, 30+
Könsfördelning:	50%-50%
Utländsk bakgrund:	Svårt att veta
Ökad kunskap:	Grundläggande insikt om klimatförändringens orsaker, drivkrafter, faror på kort och lång sikt, tekniska-samhälleliga-individuella lösningar.

Utbildningshelg i varje kommun

Åldersgrupp:	Blandade åldrar
Könsfördelning:	50%-50%
Utländsk bakgrund:	Svårt att veta
Ökad kunskap:	Genomgång av grunderna i klimatfrågan. Det större sammanhanget där klimatfrågorna ingår. Vad förändrar klimatet? Återkopplingsmekanismer i klimatsystemet. Aktuella forskningsläget. Vad kan man göra som individ? Vad kan kommunen göra och vad gör din kommun? Vad kan vi i Sverige göra? Vad görs inom EU? Klimatförhandlingar och globala initiativ. Möjligheter till lokal utveckling.

Utbildningshelg – samling av de som genomgått utbildningar i kommunerna

Åldersgrupp:	Blandade åldrar
Könsfördelning:	50%-50%
Utländsk bakgrund:	Svårt att veta
Ökad kunskap:	Det aktuella forskningsläget i klimatfrågan. Så gjorde vi/de – aktuella klimatprojekt i andra delar av landet/Norden/Europa/Världen. Erfarenhetsutbyte – hur går vi vidare? Vad är nästa steg individuellt – kommuner – Norrbotten – Sverige - Världen? Inspiration!

Genomförandeplan och tidsplan

Den grova indelningen av processen med utbildningarna kan beskrivas så här:

- December 2010 En första utbildning i samverkan med klimatstrategier på Jokkmokks kommun som driver projektet *Kompetensutveckling hållbar landsbygd*. Deras projektet syftar till att arbeta med klimatfrågor med målgrupp företag och kommunal förvaltning. Kontaktperson **Silva Herrmann**.
Inför utbildningen: marknadsföring, materialframtagning, lokalanskaffning, kontakter, utbildningsinnehåll och upplägg.
Denna första utbildning kommer att ha formen av testutbildning från vilken erfarenheter dras till vårterminens utbildningar.
- Januari 2011 **Projektassistent** anställs. Personen kommer att arbeta i nära anslutning till utbildaren och kommer att utgöra en hjälp inom marknadsföring, kontakter, materialanskaffning mm. Eventuellt också deltagande på 1-3 utbildningar. Utbildning 2 och 3. Utbildning 3 kommer i direkt anslutning till Jokkmokk Winter Conference www.winterconference.se som utgör en möjlig marknadsföringskanal för inspiration till andra klimatengagerade på hela Nordkalotten.
Deltagande kommer i mitten av månaden att ske på vid ett omställningsseminarium för Hela Sverige ska leva Norrbotten i Kalix samt en verksamhetsplanering för Naturskyddsföreningen i Norrbottens läns, dessa i syfte att inspirera och marknadsföra utbildningarna.

Bilaga 1: Projektplan - Grundutbildningar i klimatfrågan

2011-02-10

Februari 2011	Utbildning 4 strax efter Jokkmokk Winter Conference. Utbildning 5 och 6.
Mars 2011	Utbildning 7, 8 och 9.
April 2011	Utbildning 10 och 11. Påskledighet och semester för utbildaren.
Maj 2011	Utbildning 12, 13 och 14.
Juni 2011	Samlingsutbildning. Ett preliminärt mål är att genomföra utbildningen i anslutning till avslutningen av Elmopedturnén www.elmopedturnen.se som enligt uppgift kommer att avslutas i Haparanda helgen den 18-19 juni. Två av landets mest kända klimatprofiler medverkar fd TV-meteorologen Pär Holmgren och koldioxidbantaren Staffan Lindberg samt komikern Lasse Eriksson som också medverkar vid Elmopedturnén. Slutrapport vad gäller verksamhetsdelen och uppnådda resultat sammanställs.
Oktober 2011	Sammanställning av ekonomiskt resultat. Sista dag för ansökan om slututbetalning 31 oktober 2011.

Längre ner har vi sammanställt alla tänkbara preliminära datum för utbildningssatsningen. Plusvärde uppstår genom att nyttja **fredagen** innan till lokal aktivitet (skolor och föreläsning för allmänheten) kanske inte går att genomföra i alla lägen, vi räknar med att genomföra 10 **skolföreläsningar** och 5 **kvällsföreläsningar** (i schemat angett som Föreläsning för allmänheten). Dessa föreläsningar kräver inte samma förberedelse som utbildningarna och går att genomföra genom kontaktskapande med skolor och med lokala organisationer. De praktiska arrangemangen i form av lokaler mm lämnas åt den lokale arrangören.

Ett översiktligt **schema** för själva utbildningshelgen kommer att se ut så här.

Lördag

- 10-12 Introduktion, presentation.
Grundläggande översikt över klimatfrågan.
Växthusgaser och dess effekter.
- 12-13 Lunch
- 13-15 Grundläggande översikt över klimatfrågan.
Temperaturökning grad för grad och dess effekter.
- 15-17 Var befinner vi oss nu? Vad är det globala läget?
Tips på material, filmer, böcker, webbsidor mm för ökad kunskap.

Söndag

- 09-11 Lokala lösningar, kommunens roll.
- 11-12 Nationella lösningar.
- 12-13 Lunch
- 13-14 Globala lösningar. Klimatförhandlingar.
- 14-16 Min/din/vår roll i lösningarna. Hur gör vi nu? Material att fortsätta lokalt med.

All utbildning kommer att ske i form av föreläsningar kopplade till diskussioner och erfarenhetsutbyte. All utbildning kommer att utgå ifrån den senaste vetenskapligt förankrade kunskapen om klimatförändringarna och deras effekter.

Av praktiska anledningar kan datum för utbildningarna behöva skiftas. Platsen som anges är kommunen, som inte är liktydigt med centralorten om annan möjlighet finns.

Bilaga 1: Projektplan - Grundutbildningar i klimatfrågan

2011-02-10

Datum	Kommun	Planerad aktivitet	Kostnader som ingår
2010-12-10	Jokkmokk	Föreläsning gymnasium eller grundskola	Inom samtliga områden ingår följande:
2010-12-10	Jokkmokk	Föreläsning för allmänheten	
2010-12-11-12	Jokkmokk	Grundutbildning i klimatfrågan	1. Föreläsning gymnasium eller grundskola
2011-01-14	Kiruna	Föreläsning gymnasium eller grundskola	• Löner för
2011-01-14	Kiruna	Föreläsning för allmänheten	- utbildare
2011-01-15-16	Kiruna	Grundutbildning i klimatfrågan	- projektassistent
2011-01-28	Gällivare	Föreläsning gymnasium eller grundskola	- administrativ personal
2011-01-28	Gällivare	Föreläsning för allmänheten	• Resor för utbildare
2011-01-29-30	Gällivare	Grundutbildning i klimatfrågan	
2011-02-04	Arvidsjaur	Föreläsning gymnasium eller grundskola	2. Föreläsning för allmänheten
2011-02-04	Arvidsjaur	Föreläsning för allmänheten	• Löner för
2011-02-05-06	Arvidsjaur	Grundutbildning i klimatfrågan	- utbildare
2011-02-11	Älvsbyn	Föreläsning gymnasium eller grundskola	- projektassistent
2011-02-11	Älvsbyn	Föreläsning för allmänheten	- administrativ personal
2011-02-12-13	Älvsbyn	Grundutbildning i klimatfrågan	• Resor för utbildare
2011-02-18	Boden	Föreläsning gymnasium eller grundskola	(• Lokaler)
2011-02-18	Boden	Föreläsning för allmänheten	
2011-02-19-20	Boden	Grundutbildning i klimatfrågan	3. Grundutbildning i klimatfrågan
2011-03-11	Piteå	Föreläsning gymnasium eller grundskola	• Löner för
2011-03-11	Piteå	Föreläsning för allmänheten	- utbildare
2011-03-12-13	Piteå	Grundutbildning i klimatfrågan	- projektassistent
2011-03-18	Luleå	Föreläsning gymnasium eller grundskola	- administrativ personal
2011-03-18	Luleå	Föreläsning för allmänheten	- egen personal vid utbildning
2011-03-19-20	Luleå	Grundutbildning i klimatfrågan	• Resor för utbildare
2011-03-25	Arjeplog	Föreläsning gymnasium eller grundskola	• Resor för egen personal
2011-03-25	Arjeplog	Föreläsning för allmänheten	• Lokaler
2011-03-26-27	Arjeplog	Grundutbildning i klimatfrågan	
2011-04-01	Överkalix	Föreläsning gymnasium eller grundskola	Vid samlingsutbildningen ingår:
2011-04-01	Överkalix	Föreläsning för allmänheten	• Löner för
2011-04-02-03	Överkalix	Grundutbildning i klimatfrågan	- utbildare
2011-04-08	Övertorneå	Föreläsning gymnasium eller grundskola	- projektassistent
2011-04-08	Övertorneå	Föreläsning för allmänheten	- administrativ personal
2011-04-09-10	Övertorneå	Grundutbildning i klimatfrågan	- egen personal vid utbildning
2011-05-06	Kalix	Föreläsning gymnasium eller grundskola	• Resor för utbildare
2011-05-06	Kalix	Föreläsning för allmänheten	• Resor för egen personal
2011-05-07-08	Kalix	Grundutbildning i klimatfrågan	• Lokaler
2011-05-13	Haparanda	Föreläsning gymnasium eller grundskola	• Arvode externa föreläsare
2011-05-13	Haparanda	Föreläsning för allmänheten	• Resa externa föreläsare
2011-05-14-15	Haparanda	Grundutbildning i klimatfrågan	
2011-05-27	Pajala	Föreläsning gymnasium eller grundskola	
2011-05-27	Pajala	Föreläsning för allmänheten	
2011-05-28-29	Pajala	Grundutbildning i klimatfrågan	
2011-06-18-19	Haparanda/Kalix	Samlingsutbildning – maximalt antal deltagare från ovanstående	Samordning med Elmopedturnén.

Plan för hur resultatet ska spridas

Vår utgångspunkt är att det här är traditionellt **folkbildningsarbete**. Samtidigt är det också en modell för hur en samverkan kan ske och att det går att genomföra en samlad utbildningssatsning på detta sättet.

Nationell spridning: Studieförbundet har via sina regionala avdelningar god möjlighet att sprida resultatet till andra avdelningar.

Bilaga 1: Projektplan - Grundutbildningar i klimatfrågan

2011-02-10

Naturskyddsföreningen kan via sina 24 länsförbunden och 270 lokalkretsarna utgöra en viktig kanal för resultatsspridningen. Det Nationella klimatnätverket inom Naturskyddsföreningen utgör en än viktigare faktor för spridning till andra delar av landet, där är mottagarna motiverade och aktiva. Inom folkrörelse- och folkbildningsvärlden kan informationsspridning ske mycket fort, men det kan också starta **processer** som utmynnar i aktivitet åtskilliga år senare.

Regional/lokal spridning: De deltagare som genomgår utbildningen kommer att vara viktiga för spridning från **person till person**. Vi har också möjlighet idag att via Naturskyddsföreningen i Norrbottens län **hemsida** sprida information mycket snabbt till **sociala medier** som Facebook. Incitamentet att sprida information om utbildningen under utbildningens gång kommer att vara speciellt stort för alla som deltar i utbildningen. Detta kommer också att fungera som en marknadsföring.

De deltagare som är aktiva inom **lokalt/regionalt närings- och/eller föreningsliv** kommer att kunna sprida kunskap vidare.

Byautvecklingsgrupperna inom Hela Sverige ska leva Norrbotten har en möjlighet att återföra idéer och kunskap ner på den lokala nivån, där den kan utmynna i konkreta lokala idéer för utveckling. Studieförbundet och Naturskyddsföreningen i Norrbottens län kommer i sin fortsatta verksamhet att stötta de **deltagare** som visar intresse för att starta lokala **studiecirklar** eller genomföra lokala **aktiviteter** eller **utbildningar** efter kurserna.

Vi räknar också med att få **inslag i lokala media**, något som sprider kunskap till en vidare krets av befolkningen i Norrbotten. Sådana inslag blir av naturliga orsaker ofta ganska fragmentariska

Övergång till ordinarie verksamhet

Den väsentligaste delen i projektet är att bidra till att skapa en **process** där **deltagare** får ett **incitament att lära sig mer** och utifrån sin **egen utgångspunkt** och sina **egna möjligheter finna vägar som både utvecklar dem själv som det omgivande samhället**. Viktigt är också det nya **sociala kapitalet** som mötet med andra ger genom en sådan här utbildning.

För **Studieförbundets** del är målet efter utbildningen att stärka det lokala folkbildningsarbetet genom studiecirklar, kurser och kulturarrangemang. Deltagarna ska ha en naturlig part att vända sig till när de vill gå vidare. Studieförbundet i Norrbotten kommer aktivt att bjuda in deltagare från utbildningarna till samverka med Studieförbundet.

För **Naturskyddsföreningens** del är målet att stärka det lokala engagemanget för natur- och miljöfrågor och specifikt kring klimatfrågan. Naturskyddsföreningen i Norrbottens län kommer att aktivt bjuda in deltagare från utbildningarna till framtida arrangemang inom föreningen.

Hela Sverige ska leva i Norrbotten kommer att fortsätta med sitt arbete att inspirera till att skapa aktiva lokala utvecklingsgrupper där omställningstankarna kommer att ha en allt mer betydelsefull plats.

Kostnadsbudget

Se bilaga 2.